

Pär Holmgren

Meteorologen som gick rakt genom tv-rutan utan att försvinna

Efter 20 år som väderpresentatör och under några av de sista även både chef och klimatstrateg på SVTs redaktion, har meteorologen Pär Holmgren blommat ut som en riktig renässansman och ny poster boy för klimatfrågan.

■ TEXT: ANDREAS HULT
■ FOTO: MALIN GEZELIUS OCH MILJÖFORDON SYD

Bland annat som Augustprisnominerad författare till flera böcker (den senaste, Torstens resa ut i vida världen, utgiven på det egna förlaget Pärspektiv), invald i Naturskyddsföreningens Riksstyrelse, Sommarprat�are i P1 tillika krönikör i Aftonbladet, prisbelönt av både Sveriges Ingenjörer och Kungliga Vetenskapssamhället i Uppsala.

Då har vi ändå inte nämnt att han redan 2004 gjorde

ett bejublat framträdande på Sweden Rock Festival, som frontman för Spridda Skurar (med meteorologkollegan Per-Erik Åberg från Kalmar bakom basen, kolla själv in musikvideon på parholmgren.se!)

Nyss hemkommen från två veckor i Svalbard – men dessförinnan "Universums längsta elmopedturné – betydligt längre än förra året". Drygt 220 mil, från sydvästra Skåne till Haparanda...

– Elmopedturnén vi gjorde för tredje sommaren i rad är lite av ett andningshål för mig. Ett sätt att verkligen kunna fokusera på underhållning och humor, kopplat till den här tunga frågan som klimatet faktiskt är, gör innehållet lättare för besökarna att ta till sig.

Ljummet kranvatten

Pär Holmgren är förstās flitigt anlitađ som föreläsare och inspiratör. Enligt ovan nämnda hemsida är allt han begär ett headset med en liten ljudanläggning att prata i, ett glas ljummet vanligt kranvatten samt en projektor med duk.

Om det behövs, bland annat pausförtäring till publiken med ekologiska, närproducerade produkter och en natt på eko-certifierat hotell.

Det låter som att du verkligen försöker att leva som du lär – och att vi "vanliga medborgare" bör vara betydligt mer oroliga för klimatfrågan då allt fler gamla meteorologer som du dyker upp som whistle-blowers i miljödebatten?

– Vi meteorologer ser ju symptomen tydligt och blir ständigt påmind, tack

vare tillgång till väldigt bra statistik. Det här året upplever folk i gemen som ganska normalt, men för oss har det varit extremt. Medeltemperaturen har ökat, lite drygt en grad varmare än normalt, vilket är en rejält kraftig ökning.

Hur mycket slarvar företagen med miljöarbete i jakten på profit?

– Som jag upplever det är medvetenheten god högt upp i företagsledningarna, där man arbetar på strategiskt i ett längre tidsperspektiv. De förstår att processen kommer att rulla på allt snabbare i framtiden, genom kommande årtionden, och det gäller att tidigt vara med på banan.

– Det som saknas är väl politisk styrning och ännu tydligare riktlinjer om vad som gäller om 5, 10 eller 20 år. Då hade det varit betydligt lättare för företagen att investera och planera på lång sikt.

Långsam demokratisk process

Det vi kommer att få se den kommande 10–15-årsperioden är en fortgående teknikutveckling och en förhoppningsvis rejäl boom vad gäller mindre elfordon, såväl bilar som mopeder. De stora beteendeförändringarna så där lite mans, kommer nog däremot att ta något längre tid.

– 90-talisterna är de första som från början har fått lära sig att sopsortera redan på dagis och vet att oljan är en ändlig resurs. Det är också den allra första generationen som klimatfrågan kommer att vara, och alltid har varit, självklar för.

MEDIEVANA. Före detta tv-meteorologen Pär Holmgren.

MOPPE. Drygt 220 mil på elmoped – utan förlängnings-sladd får vi anta.

I takt med att dessa barn och ungdomar växer upp till nästa vuxengeneration, med dess tillhörande makthavare och politiker, kommer vi också att få ett större genomslag och ett samhälle som aktivt drivs mer åt det hållbara hållet.

Om cirka 20 år kommer vi förhoppningsvis att väldigt påtagligt märka av den förändringen, tippas Pär Holmgren.

– Man tycker ju annars att det borde gå hur fort som helst. Men den här typen av samhällsprocesser måste få ta tid, i en demokrati är det ju folket som till slut bestämmer.

Holmgren har förstås rejäl kameravana. Nu reser han istället land och rike runt för att varna om klimathotet.

Några få kalla vintrar kvar

Gissningsvis kommer vi under de närmaste åren in i en ny global finanskris, delvis pådriven av stigande priser på fossilt bränsle, vilken antagligen ytterligare skyndar på en omställning av samhället, spår Pär Holmgren. Vi har fortfarande en ökad mängd globala utsläpp varje år, ”men så korkade är vi inte att det är rimligt att det kommer att fortsätta så.”

– Vädermässigt kan vi antagligen räkna med ytterligare ett par kalla vintrar under 10-talet, men i genomsnitt kommer vi tydligt uppleva

”90-talisterna är de första som har fått lära sig att sopsortera redan på dagis.”

PÄR HOLMGREN

kortare, mildare och mer snöfattiga vintrar på våra breddgrader. Nere i Sydeuropa blir det samtidigt betydligt längre, torrare och hetare somrar.

Samtidigt ökar sannolikheten för extrema väderhändelser och väderrelaterade

naturkatastrofer, som till exempel stormen Katrina som drog in över New Orleans och orsakade massiv förödelse för bara sex år sedan.

Pär Holmgren betonar samtidigt att Katrina, likt kärnkraftverkstragedin i

”Vädermässigt kan vi räkna med ytterligare ett par kalla vintrar under 10-talet.”

PÄR HOLMGREN

VÄRMEBÖLJA. Kalla och snörika svenska vintrar kan snart vara ett minne blott.

Japan, bör ses som indikationer på ett problem. Alltså inte enbart något som direkt kan härledas och skyllas på mänskligt överutnyttjande av planetens resurser.

– Däremot är vi generellt sett alldeles för dåliga när det gäller riskbedömningar. Vi fortsätter att bygga ett samhälle som är lite för sårbart för dessa enorma naturkrafter.

kommer väldigt stora delar av världens nu mest tätbefolkade områden i så fall antagligen att vara obebodliga. Här i Sverige skulle det förhoppningsvis funka, vi har gott om plats för att flytta oss längre upp från stranden och längre norrut – men skulle samtidigt få ta emot en växande flyktingström från hela Sydeuropa!

Västvärlden snart obebodlig

Det bor ju till exempel fortfarande miljontals människor i Kalifornien?

– Precis! Kalifornien kommer förmodligen inte drabbas av en stor jordbävning de kommande tio åren, men kanske inom ett århundrade och högst sannolikt garanterat under det kommande årtusendet.

Så om vi inte snabbt skärper oss – när lever vi alla i en dystopisk steampunk-värld à la Mad Max?

– Under nästa århundrade

Pippi på klimatet

I slutet av en väldigt intressant telefonintervju får vi också svaret på vad det livliga tjoandet i bakgrunden beror på, när Pär ursäktar sig och lägger fram den fullständigt logiska förklaringen.

– Det är faktiskt vår papegoja som låter! Han har varit nöjig och hållit i gång hela tiden ända sedan i går då vi kom tillbaka från Svalbard. Han är faktiskt 21 år gammal.

En klimatsmart 90-talist med andra ord?

– Absolut, haha! ■